

"את יודעת מה זה בשבילי לראות את אמא מחייכת?"

אמא של נעמי כבר לא זכרה איפה היא גרה, הפסיקה לדבר וסבלה מאי שקט. שינויים קיצוניים ומהירים במצב הרוח והפרעות התנהגות הם חלק מתסמיני הדמנציה, ולעיתים אף מלווים בהתקפי זעם ואלימות. בשנה האחרונה אישר משרד הבריאות שימוש בשמן קנביס עשיר CBD להטבת הפרעות התנהגות בדמנציה. המשפחות מעידות: הקנביס משפר את איכות החיים של המטופלים ומקל את הטיפול בהם | אסנת אביב

כולנו נושאים עינינו בתקווה למציאת תרופה לדמנציה ואלצהיימר. המחלה, שפוגעת בתפקוד הקוגניטיבי של החולה גורמת לירידה בזיכרון, בחשיבה, בהתמצאות במרחב, ובהדרגה מנתקת את החולה מסביבתו. מעריכים כי בישראל יש כ-150 אלף חולי דמנציה ואלצהיימר, והירידה בתפקוד שלהם משפיעה על כל מעגלי המשפחה.

נעמי היא בת לאמא חולה באלצהיימר, ואני מבקשת ממנה לספר לי על תהליך ההידרדרות בתפקוד שלה. "לקח לנו זמן עד שהבנו שמהו קורה", היא מספרת. "זה קרה בהדרגתיות. סבתא שלי נפטרה ב-1993 ואמא שלי פתאום הפסיקה לתפור ולסרוג. כשאבא שלי נפטר, היא הפסיקה לבשל. פתאום שמנו לב שהיא כבר לא יודעת חשבון פשוט ואז ההתמצאות שלה בסביבה נפגעה, היא לא ידעה באיזה

רחוב היא גרה."

מתי היא אובחנה רשמית?

"רק ב-2019. ואז עברנו מקרית גת לטירת הכרמל, ודאגתי שהדירה שלה תהיה מותאמת למגבלות שלה - כיריים חשמליות, כי קרה שהיא הניחה את הקומקום החשמלי על הגז, יש לנו גלאי שבודק מתי היא יורדת מהמיטה, ועוד. כיום אמא שלי בת 89 ולא מדברת, היא ויתרה על הדיבור אבל אני חושבת שהיא מבינה."

איך נראים החיים לצד חולי דמנציה?

"דיכאון". לאחר האבחון נעמי פנתה לעמותת עמדא (ראו מסגרת). "הייתי זקוקה לתמיכה. אחי רופא ומטפל בזקנים, ובכל זאת העצות של עמדא עזרו לי. הם ריכזו וסייעו בכל התהליך של המעבר לטיפול בקנביס."

היו גם בעיות של זעם ואלימות?

"אמא שלי היא ניצולת שואה ולאורך חייה התמודדה עם מצבי רוח דיכאוניים. תמיד הייתה נוחה ומאירת פנים אבל המחלה החמירה את הדיכאון והביאה איתה גם חוסר תיאבון ואי שקט. אחרי שהתחלנו בטיפול בשמן קנביס מצב הרוח וההתנהגות שלה השתפרו. החשיפה לקנביס הייתה איטית - התחלנו במינון נמוך והעלנו אותו בהדרגה, ועם הזמן הבחנו בשיפור. היום היא רגועה ומחייכת - את יודעת מה זה בשבילי לראות את אמא מחייכת? היא גם אוכלת טוב."

המעבר לטיפול בקנביס עבר חלק?

"נעזרנו במרכז ההדרכה והתחלנו במינונים נמוכים, וכיום כעבור שנתיים היא מנהלת אורח חיים רגוע יותר."

מרגיעים את חוסר השקט

אין דבר מתסכל יותר מאבדן הזיכרון. איזו הלוך, רוקחת ראשית ומנהלת תחום הפארמה בחברת "בזלת", יודעת שאי אפשר להחזיר את הגלגל לאחור. "אנחנו משקיעים באיכות החיים של חולי הדמנציה. שמן הקנביס עשיר CBD הוכח במחקרים קליניים כיעיל לטיפול והפחתת הפרעות התנהגות בדמנציה."

באילו הפרעות מדובר?

"תלוי היכן הפגיעה במוח. יש כאלה שסובלים מאי שקט, בלבול ורוגז, לא ישנים טוב, לא מזהים את הקרובים להם, וזה יוצר תסכול שבא לידי ביטוי בהתנהגות קיצונית, לעיתים באגרסיות. אחרים יכולים להגיב להיפך - בשקט מוחלט ובדיכאון."

איך פועל שמן הקנביס על ההתנהגות הזאת?

"הוכח ששמן קנביס שעשיר ב-CBD, מולקולה שפועלת על קולטנים ספציפיים במוח, מעניק שקט ורוגע ומשפר את מצב הרוח. חשוב לי לציין שלא מדובר בתכשיר משנה תודעה (כמו ה-THC). בנוסף יש ל-CBD תכונות של נוגד חמצון המגן על מערכת העצבים המרכזית. השמן של בזלת מועשר גם בטרפנים, עם תועלת תרפויטית מרגיעה."

בדרך כלל אנשים מבוגרים לוקחים הרבה תרופות, זה לא מתנגש?

"שמן קנביס עשיר CBD לרוב אינו נוגד תרופות באופן ישיר. אנחנו מלווים את החולים, מתאימים להם מינון נכון, וממליצים להתחיל באופן הדרגתי. המינונים הם אישיים, ובדרך כלל גם מי שסובל מתופעת לוואי קלה היא נעלמת לאחר הסתגלות ראשונית."

רופאים גריאטריים ממליצים על טיפול בשמן קנביס?

"אנחנו בבזלת חושפים יותר ויותר רופאים גריאטריים ונוירו-גריאטריים לטיפול בקנביס, שמורשים להמליץ על טיפול. כשהם רואים את השיפור באיכות החיים של החולים, כשהמשפחה מדווחת על שינוי חיובי ומשמעותי - כל המחיצות נופלות."

בזלת פיתחה ומשווקת

בבתי המרקחת בישראל, שמני

קנביס ייעודיים לטיפול בנשים וגברים

מעל גיל 65+ (BCANN SILVER),

ובתוכם גם 4 שמנים עם פורמולת

טרפנים המותאמים בייחוד עבור אלה

המתמודדים עם דמנציה המערבת

הפרעות התנהגות (SILVER DM). מוקד

הייעוץ וההדרכה של "בזלת" מעניק

שירות חנים לכל פונה - הכל בשיחת טלפון

אחת (072-22-11-500).

הקו החם של עמדא (*8889) זמין עבורכם עם מידע על דמנציה ועל זכויות, שירותים ומרכזי טיפול

הידעת? מהי דמנציה

דמנציה היא שם גג לשורת תסמינים המצביעים על פגיעה בתפקודי המוח - זיכרון, שפה, מוטיבציה, זיהוי, תפיסה ויכולת שיפוט. ישנן מחלות רבות הגורמות לדמנציה, אלצהיימר היא המוכרת והשכיחה מביניהן. דמנציה היא מחלה חשוכת מרפא, אולם ניתן להקל על סימפטומים באמצעות תרופות ושמן קנביס.

עמדא - מלווים ותומכים

בעמותת עמדא - למען חולי אלצהיימר ודמנציה בישראל ובני משפחותיהם - עושים הכול לשיפור איכות החיים של החולים והסובבים אותם. זה כולל ליווי, מידע רלוונטי, קבוצות תמיכה ושותפים בקידום המחקר במחלה.

נתי בלום, מנכ"לית עמדא, אומרת כי משפחות רבות מדווחות כי שימוש בטיפות שמן קנביס הביא להקלה ושיפור באיכות החיים. "לפני פחות משנה יצאה התוויה לשימוש בקנביס רפואי במחלת הדמנציה, ומאז התחברנו לחברת 'בזלת' שמספקת לנו מידע וליווי מקצועי."

מניסיוןך, באילו בעיות נתקלים חולי דמנציה המשתמשים בקנביס?

"בדמנציה יש בעיות של הבנה וזיכרון, ולכן יש להדריך את בני המשפחה. לא כל חולה מבין שיש לשים טיפה מתחת ללשון. בנוסף, למינון יש משמעות חשובה, ולעיתים צריך לשחק עם הזנים והמינונים עד שמגיעים לתוצאה המיטבית. הטיפול הוא הדרגתי, אנחנו בעיקר מסייעים למטפלים בחולים."

ואתם רואים שיפור התנהגותי אצל החולים?

"הקנביס בהחלט עוזר. הוא אפקטיבי מול בעיות של שוטטות ואגרסיביות, מחקרים מצביעים על שיפור בבעיות שינה, בעיות אכילה, עייפות ואפתיות. חשוב לי לציין שכל מקרה לגופו, ואני אומרת ששווה לנסות, כיוון שיש המון משפחות שזה עשה להם טוב."

איך אתם מתמודדים עם הסטיגמה, החששות של המטופלים מקנביס?

"אנחנו פועלים לצד 'בזלת' למגר את הדעות הקדומות, אצל מטופלים, רופאים וצוותים המקיפים אותם. יש בינינו שיתוף פעולה מקצועי עם מטרה משותפת - לסייע לחולים לקבל אישור שימוש בקנביס, ללוות אותם ולשפר את איכות החיים."

ב-21 בספטמבר, יום האלצהיימר הבינלאומי, יתקיים הכנס השנתי של עמותת

עמדא במלון דן, תל אביב. בנושא חידושים בטיפול לא תרופתי בדמנציה (טיפול

בעזרת בעלי חיים, מוזיקה, גינון, קנביס ועוד) וכן, טכנולוגיות תומכות. הכנס מיועד

לבני משפחה מטפלים ואנשי מקצוע, רכישת כרטיסים בהרשמה מוקדמת באתר

עמדא: emda.org.il